

Bilag nr. 6d Skoler

Beskrivelse af budgetudfordringen består af notat om skoleområdet samt dagsordenspunktet Budget 2025-2028 behandlet på møde i Børne- og Ungdomsudvalget den 14. august 2024.

- Notat om skoleøkonomi
- Dagsordenspunkt Budget 2025-2028 og tilhørende bilag

Notat om økonomi på skoleområdet

Supplerende notat vedr. økonomien på skoleområdet bestilt af borgmesteren til brug for baggrund til Børne- og Ungdomsudvalgets drøftelser af budget 2025.

Børne- og Ungdomsudvalget har senest på udvalgsmøde den 6. juni 2025 sag nr. 6 og 7 drøftet den fremadrettede økonomiske situation på skoleområde samt baggrunde herfor. En nærmere beskrivelse heraf findes som bilag til de to sager.

Udfordringen

Skoleområdet er blevet kompenseret med merbevillinger fra Byrådet, senest i begyndelsen af 2024 med 5 mio. kr., men samlet set har det ikke kunne opveje konsekvenserne af den faldende demografi, det næsten uændrede antal klasser og stigningen i de centrale udgifter til bl.a. det specialiserede område, kørsel, tilskud til privatskoler og mellemkommunale betalinger.

Skoleområdet har således i første halvår af 2024 måtte lave en tilpasning af udgifterne med henblik på at få budgettet i balance i 2024. På den baggrund er der nedlagt 73 stillinger i 2024 og yderligere 10 i 2025, hvilket får betydning for skolernes inklusionsarbejde som f.eks. to-personersordninger og medarbejders deltagelse i aktiviteter, der ikke er direkte relateret til undervisningen. Skolerne har herudover skåret ned på deres aktivitetsbudgetter ift. f.eks.:

- kompetenceudvikling mv.
- skolefester
- lejrskoler
- Aktiviteter uden for skolen

Af sag om budgetopfølgning 2024 behandlet på Børne- og Ungdomsudvalgets møde den 6. juni 2024, sag nr. 6, fremgår det, at skoleområdet i 2024 forventer et merforbrug på 15,3 mio. kr., som overføres til 2025. Merbevillingen på 5 mio. kr. er indeholdt i det forventede merforbrug på 15,3 mio. kr.

Af samme sag fremgår der et forslag om, at der laves en budgetoverførsel på 6 mio. kr. fra dagtilbudsområdet til skoleområdets centrale konto. Derved bliver det forventede merforbrug på skoleområdet i 2024 9,3 mio. kr. som forventes overført til 2025.

Nedlæggelsen af stillinger slår igennem med fuld effekt i 2025, hvor beregningerne viser en reduktion i løn på 35 mio. kr.

Med **et uændret budget** for skoleområdet i 2025 er budgettet bragt i balance med de i 2024 iværksatte initiativer og det aktuelle kvalitetsniveau. En forudsætning herfor er, at byrådet beslutter ikke at demografiregulere skoleområdet for det faldende børnetal, så længe der ikke sker et tilsvarende fald i antallet af klasser og at skoleområdet undtages for en andel af de 20 mio. kr., der skal findes som følge af arbejdet med produktivitetsforbedringer.

Dog viser klassetalsprognosen for 2025, at der i forhold til 2024 forventes yderligere 3-4 klasser a ca. 800.000 kr.

Efter 2025

En fremskrivning af udviklingen i demografireguleringen sammenholdt med fald i tildeling pr. klasse til skolerne i perioden 2025-2035 viser en ubalance på 56,5 mio. kr. i 2030 og 65,8 mio. kr. i 2035.

Uens decentrale konsekvenser

På trods af, at skolernes økonomi med et uændret budget for 2025 er i balance med det nuværende kvalitetsniveau, så har det vist sig, at de enkelte skoler rammes forskelligt på deres økonomi med den nuværende tildelingsmodel.

I modellen kompenseres skoler med store klasser og en lav socioøkonomi med det restbeløb, der foreligger, når der er fordelt til:

- basisudgifter (én underviser pr. klasse)
- øvrige basisudgifter (bl.a. ledelse, administration, inventar, IT, rengøring)
- medfinansiering af specialundervisning (135.000 kr. pr. elev)
- Særtildelinger til udvalgte skoler f.eks. til varetagelse af fælles tværgående funktioner

Restbeløbet skal anvendes til tildeling af ekstra personale og fordeles efter:

1) Den socioøkonomiske elevsammensætning (70% af restbeløbet)

Denne socioøkonomiske nøgle er udledt af de statistiske beregninger, der ligger bag specialundervisningsnøglen, men modsat specialundervisningsnøglen gives der ikke forskellig vægt til elever på forskellige klassetrin. Den socioøkonomiske tildeling har til formål at sikre ekstra ressourcer til forebyggende inklusionsindsatser på skoler med en relativt svag socioøkonomisk elevsammensætning. Skoler med en stærk socioøkonomisk elevsammensætning modtager dog også midler fra den socioøkonomiske tildeling, blot et mindre beløb pr. elev.

2) Antallet af elever i store klasser (30% af restbeløbet)

Tildeling til tolærerordninger i store klasser De resterende 30 pct. af restbudgettet fordeles i grundindretningen ud til skolerne på baggrund af deres antal elever udover 20 i de enkelte klasser. To klasser med 25 elever tæller i den forbindelse som 10 elever, mens to klasser med 20 elever tæller som 0 elever. Tildelingen har til formål at sikre ekstra ressourcer til tolærerordninger på skoler med mange store klasser. En skole, hvor alle klasser har 20 eller færre elever, vil ikke modtage midler fra denne tildeling.

Ved tildelingsmodellens vedtagelse i 2023 var der anvendt regnskabstal for 2022, hvor restbeløbet udgjorde 41 mio. kr. til fordeling efter ovenstående. Grundet stigende udgifter på det centrale skoleområde til bl.a. specialiserede tilbud og befordring udgjorde restbudgettet til omfordeling i 2024 13 mio. kr.

Konkret betyder det, at de skoler med store klasser og forholdsvis mange elever med en lav socioøkonomisk baggrund alt andet lige er blevet reduceret forholdsmæssigt meget ift. andre skoler.

Hertil kommer endvidere skoler, der har en højere segregeringsgrad end det gennemsnitligt forventet.

Faldende børnetal og styrket kvalitetsniveau

Såfremt der ønskes ændringer af det nuværende kvalitetsniveau for folkeskolerne er der følgende muligheder for henholdsvis interne omprioriteringer og strukturelle ændringer:

Forslag til omprioriteringer på skoleområdet

Med henblik på at øge den decentrale ramme er Børne- og Ungdomsudvalget ved møde den 6. juni 2024 blevet forelagt følgende forslag til omprioriteringer inden for skoleområdet:

- Nedlæggelse af læsecenter (3 mio. kr.)
- Reduktion af kompetenceudviklingspuljen på skoleområdet med 30% fra 2025 og frem (0,9 mio. kr.)
- Grønne Sammen (1 mio. kr. i 2025)
- Reduktion af Naturskolen
- Reduktion i SFO-klubber/klubber
- Besparelser på Ungdomsskolen
- Reduktion af ressourcer i Forebyggelsesteamet
- Reduktion af KLC

En nærmere beskrivelse af omprioriteringsforslagene var vedlagt punktets behandling som [bilag 2](#).

Subsidiært foreslog forvaltningen, at der kan kigges på tværs af politikområder ift. flytning af budget fra f.eks. dagtilbudsområdet, sundhedsplejen eller konto 6.

Yderligere forslag til styrkelse af skolernes decentrale ramme til brug for budgetforhandlingerne for 2025

- **Reduktion af antallet af klasser** via ændringer i skolestrukturen:
 - Lukning af matrikler
 - Sammenlægning af skoler
 - Sammenlægning af overbygninger
 - Lukning af SFO-klubber
- **Ændringer i forudsætningerne i basistildelingen** i tildelingsmodellen
Gennemsnitsudgiften til én underviser i hver klasse, afhænger af følgende forhold:
 - Minimumstimetallet på hvert klassetrin, fraregnet pauser
 - Det antal undervisningstimer, som et underviserårsværk gennemsnitligt forventes at levere i Viborg Kommune i hhv. fagopdelt og understøttende undervisning
 - Forholdet mellem lærere og pædagoger i den understøttende undervisning
 - Viborgs gennemsnitslønninger for lærere og pædagoger
 - Omfanget af vikarudgifter
- **Investerings tiltag og/eller tilførsel af yderligere midler**

Punkt 1: Budget 2025-2028

24/6997

Resume

Udvalgets forslag til drifts- og anlægsbudget for 2025-2028 færdiggøres og indgår herefter i det basisbudget, som Økonomi- og Erhvervsudvalget behandler den 21. august. Det drøftes, hvilke ændringer, der indgår i budgetforslaget, i form af eventuelle driftsbudgetudfordringer og nye anlægsønsker. Herunder drøftes det, hvordan sådanne ændringer kan finansieres.

På udvalgmøde den 6. juni 2024 blev standsningsretten taget i anvendelse og udvalget stoppede behandlingen af punktet.

Standsningsretten

Det fremgår af § 23 i lov om kommunernes styrelse at:

”Ethvert medlem af et udvalg kan standse udførelsen af en beslutning, der er truffet af udvalget, ved på mødet til beslutningsprotokollen at erklære, at han ønsker sagen indbragt til afgørelse af kommunalbestyrelsen. Dette gælder dog ikke afgørelser, der ved lovgivningen er henlagt til udvalget.”

Standsningsretten kan imidlertid alene finde anvendelse i en sag, hvor et stående udvalg har truffet en beslutning, som får en virkning udadtil. Beslutninger, som alene vedrører processuelle forhold internt i kommunen, kan ikke standses.

Henset til, at der hverken forelå en forudgående beslutning i det stående udvalg den 6. juni 2024, hvortil standsningsretten kunne finde anvendelse, og at behandlingen af Budget 2025-2028 har processuel karakter, så kan udøvelse af standsningsretten ikke finde anvendelse i den konkrete sag.

Det fremgår endvidere af kommunestyrelseslovens § 21, stk. 3, at et udvalg efter anmodning af økonomiudvalget og inden for en frist skal fremkomme med bidrag til årsbudgettet. Byrådet kan ikke gøre indgreb ved fx at ophæve de stående udvalgs forpligtelse eller at bestemme, at udvalgets bidrag skal sendes til et andet udvalg end økonomiudvalget, jf. § 37, stk. 1, der tildeler økonomiudvalget en selvstændig kompetence til at udarbejde forslag til kommunens årsbudget.

Børne- og Ungdomsudvalget er dermed forpligtet til at yde budgetbidrag til økonomiudvalget.

På den baggrund forelægges dagsordenspunktet vedr. Budget 2025-2028 Børne- og Ungdomsudvalget igen.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at orientering om bemærkninger til budgetforslaget fra MED-systemet tages til efterretning,
2. at forslag til drifts- og anlægsbudget udarbejdes og godkendes, og
3. at udvalget godkender eventuelle nye, absolut nødvendige anlægsønsker og tilhørende

ideoplæg, der ønskes fremsat overfor byrådet.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 06-06-2024

1. Katrine Fusager Rohde, Anders Jensen og Martin Sanderhoff erklærer, at sagen ønskes indbragt til afgørelse af Byrådet for at sikre, at der omprioriteres væsentlige midler til det decentrale skoleområde pga. det udfordrede budget 2025.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 14-08-2024

1. Orientering om udtalelsen fra SkoleMED blev taget til efterretning med den bemærkning, at samarbejdet med Viborg Elite henhører under Kultur- og Fritidsudvalget.
2. Børne- og Ungdomsudvalget indstiller en budgetudfordring på familieområdet til budgetforhandlingerne på 12,5 mio. kr. i 2025 og 2026, samt 6,5 mio. kr. i 2027 og 2028. Indstillingen sker på baggrund af den seneste budgetopfølgning på familieområdet, som viste et forventet merforbrug i 2024 på 10,8 mio. kr. på Familieområdet, samt et forventet merforbrug på 1,6 mio. kr. på myndighedsområdet (konto 6).

Børne- og Ungdomsudvalget forpligtede sig til inden for skoleområdet at lave en omprioritering på i alt 5 mio. kr. inden for skoleområdet med udgangspunkt i de i sagsfremstillingen fremstillede forslag. De 5 mio. kr. øremærkes til en investering i implementeringen af Foretrukken Praksis, der på sigt skal være med til at afbøde konsekvenserne af et faldende børnetal.

Forvaltningen blev anmodet om at komme med supplerende beskrivelser af de nye forslag til udvalgets septembermøde med henblik på en endelig prioritering.

Børne- og Ungdomsudvalget indstillede endvidere, at skoleområdet undtages for demografiregulering samt for skoleområdets umiddelbare andel af de 20 mio. kr. der skal fordeles som følge af arbejdet med produktivitetsforbedringer.

3. Børne- og Ungdomsudvalget har ingen nye anlægsønsker for 2025, men vil i det kommende år drøfte de samlede fysiske faciliteter og kapacitet på døgntilbudsområdet i Børn & Unge.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 7. februar budgetstrategi, -proces og spilleregler for årets budgetlægning ([link til sag nr. 15 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde 7. februar 2024](#)).

Børne- og Ungdomsudvalget drøftede senest budgetlægningen på mødet den 2. maj ([link til sag nr. 3 i Børne- og Ungdomsudvalget 2. maj 2024](#)).

Inddragelse og høring

Vedlagt som bilag 3 er høringssvar fra medarbejdersiden i Skole-MED til de foreslåede omprioriteringsforslag på skoleområdet.

Beskrivelse

Driftsbudget

Udvalget færdiggør budgetforslaget.

På mødet d. 2. maj 2024 pegede udvalget på følgende driftsbudgetudfordringer på Børne- og Ungdomsudvalgets område,

- Udviklingen af økonomien på familieområdet bl.a. forårsaget af stigende priser på opholdssteder.
- Den økonomiske situation på skoleområdet bl.a. forårsaget af en stigende segregering til specialområdet.

Endvidere blev det besluttet, at Udvalget på junimødet drøfter tidligere fremsatte omprioriteringsforslag fremsat på februarmødet, ([link til sag nr. 2 i Børne- og Ungdomsudvalget 28. februar 2024](#)).

Den økonomiske situation på skoleområdet

Byrådet vedtog den 19. marts 2024, sag nr. 11, en tillægsbevilling på skoleområdet på 5 mio. kr. i 2024 og 10 mio. kr. fra 2025 og frem.

Af sag om budgetopfølgning 2024 behandlet på Børne- og Ungdomsudvalgets møde den 6. juni 2024, sag nr. 6, fremgår det, at skoleområdet i 2024 forventer et merforbrug på 15,3 mio. kr., som overføres til 2025. Merbevillingen på 5 mio. kr. er indeholdt i det forventede merforbrug på 15,3 mio. kr.

Af samme sag fremgår der et forslag om, at der laves en budgetoverførsel på 6 mio. kr. fra dagtilbudsområdet til skoleområdets centrale konto. Derved bliver det forventede merforbrug på skoleområdet i 2024 9,3 mio. kr. som forventes overført til 2025.

I forbindelse med budgettilpasningerne for 2024 og frem er der nedlagt i alt 73 stillinger i 2024 og yderligere 10 stillinger fra 2025. Nedlæggelsen af stillinger slår igennem med fuld effekt i 2025, hvor beregningerne viser en reduktion i løn på 35 mio. kr.

Med et uændret budget for skoleområdet i 2025 er budgettet bragt i balance med de i 2024 iværksatte initiativer. Dog viser klassetalsprognosen for 2025, at der i forhold til 2024 forventes yderligere 3-4 klasser a ca. 800.000 kr.

På grund af et fortsat faldende børnetal vil en uændret demografiregulering af skolebudgettet betyde en reduktion af tildelingen til skoleområdet på forventelig 16 mio. kr. i 2025.

Herudover skal der findes produktivitetsforbedringer for i alt 20 mio. kr. samlet for Viborg Kommune. Den endelige fordeling heraf mellem politikområder kendes ikke endnu

Konkret betyder det, at der ved en uændret demografiregulering skal findes yderligere 16

mio. kr. i 2025 på skoleområdet, samt skoleområdets evt. andel af produktivitetsforbedringerne.

En fremskrivning af udviklingen i demografireguleringen sammenholdt med fald i tildeling pr. klasse til skolerne i perioden 2025-2035 viser endvidere en manko på 56,5 mio. kr. i 2030 og 65,8 mio. kr. i 2035.

Den økonomiske situation på familieområdet

Af den seneste månedlige budgetopfølgning pr. 31. maj 2024 fremgår det, at Familieområdet står til et højere forventet merforbrug i 2024 på ca. 10 mio. kr.

Stigningen i merforbruget skyldes primært konkrete sager om udgifter til tabt arbejdsfortjeneste, skift fra plejefamilier til opholdssteder og voksende behov for særlige specialiserede tilbud. Der er pr. 29. maj 2024 indført administrativt ansættelsesstop, men det er ikke forventningen, at det vil kunne opveje det forventede merforbrug i indeværende år.

Omprioriteringsforslag

Forvaltningen har til brug for udvalgets behandling af budget 2025 udarbejdet en række omprioriteringsforslag inden for Børn & Unge. Omprioriteringsforslagene vil kunne anvendes både til en omprioritering internt på skoleområdet og til en omfordeling til familieområdet:

Tidligere fremsatte forslag:

- Øget forældrebetaling til SFO med 10% (3,4 mio. kr.)
- Øget forældrebetaling til fritidsområderne: SFO-klub og fritidsklub (0,775–3 mio. kr.)
- Nedlæggelse af læsecenter (3 mio. kr.)
- Reduktion af kompetenceudviklingspuljen på skoleområdet med 30% fra 2025 og frem (0,9 mio. kr.)
- Grønne Sammen (1 mio. kr. i 2025)

Nye forslag

- Reduktion af Naturskolen
- Reduktion i SFO-klubber/klubber
- Besparelser på Ungdomsskolen
- Reduktion af ressourcer i Forebyggelsesteamet
- Reduktion af KLC

En nærmere beskrivelse af omprioriteringsforslagene kan læses i bilag 2.

Subsidiært foreslår forvaltningen, at der kan kigges på tværs af politikområder ift. flytning af budget fra f.eks. dagtilbudsområdet, sundhedsplejen eller konto 6.

Anlægsbudget og teknisk tilretning:

Af bilag nr. 1 fremgår anlægsbudgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028.

Byrådsbeslutninger frem til og med byrådsmødet den 22. maj 2024, herunder godkendte anlægsoverførsler, er indarbejdet i det vedtaget anlægsbudget.

Som en del af budgetforslaget skal udvalget aflevere et tilrettet anlægsbudget korrigeret for

tekniske ændringer. Formålet med den tekniske tilretning er, at budgettet afspejler en realistisk tidsplan. Forslag til teknisk tilretning af anlægsbudgettet på baggrund af budgetopfølgningen pr. 30. april fremgår af bilag nr. 1.

Anlægsønsker

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 7. februar besluttet, at udvalgene kun har mulighed for at fremsende absolut nødvendige anlægsprojekter, som kan afsættes fra 2027 og frem. Hvis projekterne er tidligere end 2027, da skal der peges på finansiering gennem reduktion, bortfald eller udskydelse af projekter, som er afsat på anlægsbudgettet.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Udvalgets endelige budgetforslag vil indgå i det basisbudget, som udgør grundlaget for byrådets budgetforhandlinger efter sommerferien.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Anlægsbudget 2025-2028 og forslag til teknisk tilretning

Forslag til omprioriteringer i Børn & Unge

Udtalelse fra Skole-MED maj 2024

Notat om økonomi på skoleområdet

Anlægsbudget 2025-2028

(felter med grøn markering angiver beløb, der er ændret efter budgetvedtagelsen)

Projekt	U/I	Basisbudget inkl. beslutninger, godkendt af byrådet efter budgetvedtagelsen				Sum
		2025	2026	2027	2028	
		(kr.) 2025-priser				
10 Økonomi- og Erhvervsudvalget						
	U	8.084.000	9.252.000	23.713.000	0	41.049.000
	I	0	0	0	0	0
Energirenovering af kommunale bygninger	U	0	0	12.919.000	0	12.919.000
Udfasning af olie- og gasfyr	U	0	1.028.000	10.794.000	0	11.822.000
Fjernvarmekonvertering 2023-2025	U	5.000.000	0	0	0	5.000.000
Skals Helhedsplan, herunder 2 mio. kr. til personalefaciliteter på Skalmagrunden	U	3.084.000	8.224.000	0	0	11.308.000
20 Børne- og ungdomsudvalget						
	U	127.276.000	129.802.000	70.308.000	21.074.000	348.460.000
	I	0	0	0	0	0
Skals Børnehus og Skole	U	38.554.000	28.140.000	4.000.000	0	70.694.000
Stoholm Skole (helhedsplaner)	U	61.680.000	56.540.000	0	0	118.220.000
Vestre Skole (helhedsplaner)	U	3.084.000	0	0	0	3.084.000
Ørum Børnehus og Skole	U	2.056.000	0	0	0	2.056.000
Generel kapacitetsudvidelse på autismeområdet	U	6.828.000	0	0	0	6.828.000
Presserende renoveringsbehov nuværende Overlund Skole	U	354.000	0	0	0	354.000
Nyt børnehus i Taphede	U	0	9.142.000	22.618.000	6.168.000	37.928.000
Sammenlægning af skoler i Bjerringbro	U	14.020.000	30.840.000	27.770.000	0	72.630.000
Ny daginstitution, Vestbyen	U	0	5.140.000	15.420.000	14.906.000	35.466.000
Ombygning Rødkærssbro Skole	U	700.000	0	0	0	700.000
Opstilling af pavilloner på Møllehøjskolen	U	0	0	500.000	0	500.000
31 Ældre - og Aktivitetsudvalget						
	U	29.297.000	0	0	0	29.297.000
	I	0	0	0	0	0
Udvidelse af Neurohabilitering Toftegården	U	6.041.000	0	0	0	6.041.000
Nyt produktionskøkken til Madservice	U	23.256.000	0	0	0	23.256.000
50 Socialudvalget og Sundhedsudvalget						
	U	54.222.000	18.504.000	0	0	72.726.000
	I	0	0	0	0	0
Nye kontorfaciliteter i Klosterhaven	U	1.794.000	0	0	0	1.794.000
Etablering af længerevarende botilbud	U	52.428.000	18.504.000	0	0	70.932.000

(felter med blå markering angiver forslag til teknisk tilretning og felter med gul farve angiver ændringer som følge af budgetforslag for jordforsyningen)

	Sum	Teknisk ændret budget = basisbudgettet				Sum
		2025	2026	2027	2028	
		(kr.) 2025-priser				
"Tekniske" ændringer (budgetopf. 30.04.2024) og ændringer som følge af budgetforslag for jordforsyningen						
	U	0	0	0	0	0
	I	0	0	0	0	0
Teknisk ændret budget = basisbudgettet						
	U	8.084.000	9.252.000	23.713.000	0	41.049.000
	I	0	0	0	0	0
Energirenovering af kommunale bygninger	U	0	0	12.919.000	0	12.919.000
Udfasning af olie- og gasfyr	U	0	1.028.000	10.794.000	0	11.822.000
Fjernvarmekonvertering 2023-2025	U	5.000.000	0	0	0	5.000.000
Skals Helhedsplan, herunder 2 mio. kr. til personalefaciliteter på Skalmagrunden	U	3.084.000	8.224.000	0	0	11.308.000
20 Børne- og ungdomsudvalget						
	U	127.276.000	129.802.000	69.308.000	21.074.000	348.460.000
	I	0	0	0	0	0
Skals Børnehus og Skole	U	38.554.000	28.140.000	4.000.000	0	70.694.000
Stoholm Skole (helhedsplaner)	U	61.680.000	56.540.000	0	0	118.220.000
Vestre Skole (helhedsplaner)	U	3.084.000	0	0	0	3.084.000
Ørum Børnehus og Skole	U	2.056.000	0	0	0	2.056.000
Generel kapacitetsudvidelse på autismeområdet	U	6.828.000	0	0	0	6.828.000
Presserende renoveringsbehov nuværende Overlund Skole	U	354.000	0	0	0	354.000
Nyt børnehus i Taphede	U	1.000.000	9.142.000	21.618.000	6.168.000	37.928.000
Sammenlægning af skoler i Bjerringbro	U	14.020.000	30.840.000	27.770.000	0	72.630.000
Ny daginstitution, Vestbyen	U	0	5.140.000	15.420.000	14.906.000	35.466.000
Ombygning Rødkærssbro Skole	U	700.000	0	0	0	700.000
Opstilling af pavilloner på Møllehøjskolen	U	0	0	500.000	0	500.000
31 Ældre - og Aktivitetsudvalget						
	U	29.297.000	0	0	0	29.297.000
	I	0	0	0	0	0
Udvidelse af Neurohabilitering Toftegården	U	6.041.000	0	0	0	6.041.000
Nyt produktionskøkken til Madservice	U	23.256.000	0	0	0	23.256.000
50 Socialudvalget og Sundhedsudvalget						
	U	54.222.000	18.504.000	30.000.000	0	72.726.000
	I	0	0	0	0	0
Nye kontorfaciliteter i Klosterhaven	U	1.794.000	0	0	0	1.794.000
Etablering af længerevarende botilbud	U	2.428.000	38.504.000	30.000.000	0	70.932.000

Projekt	U/I	Basisbudget inkl. beslutninger, godkendt af byrådet efter budgetvedtagelsen					Sum	"Tekniske" ændringer (budgetopf. 30.04.2024) og ændringer som følge af budgetforslag for jordforsyningen					Sum	Teknisk ændret budget = basisbudgettet					Sum
		2025	2026	2027	2028	2025		2026	2027	2028	2025	2026		2027	2028				
		(kr.) 2025-priser						(kr.) 2025-priser						(kr.) 2025-priser					
50 Kultur- og fritidsudvalget	U	53.612.000	53.805.000	8.005.000	0	115.422.000	-3.000.000	-6.000.000	9.000.000	0	0	50.612.000	47.805.000	17.005.000	0	115.422.000			
	I	-13.039.000	-33.729.000	0	0	-46.768.000	0	0	0	0	0	-13.039.000	-33.729.000	0	0	-46.768.000			
Pulje til investeringer i renovering og nybyggeri i selvejende idrætshaller	U	52.000	6.232.000	6.232.000	0	12.516.000						52.000	6.232.000	6.232.000	0	12.516.000			
Ny basisudstilling, Viborg Museum	U	6.256.000	0	0	0	6.256.000						6.256.000	0	0	0	6.256.000			
Ny basisudstilling, Viborg Museum	I	-6.884.000	0	0	0	-6.884.000						-6.884.000	0	0	0	-6.884.000			
Viborg Museum - Ombygning af tidl. Vestre Landsret	U	21.046.000	4.119.000	0	0	25.165.000	2.000.000	-2.000.000				23.046.000	2.119.000	0	0	25.165.000			
Investeringer i idrætsanlæg	U	4.103.000	0	0	0	4.103.000						4.103.000	0	0	0	4.103.000			
Motorcross bane til el-motorcykler	U	2.626.000	0	0	0	2.626.000						2.626.000	0	0	0	2.626.000			
Udvikling af idræts- og fritidsfaciliteter i Rødkærsbro	U	3.000.000	7.089.000	0	0	10.089.000						3.000.000	7.089.000	0	0	10.089.000			
Investeringer i fodboldanlæg	U	0	0	1.773.000	0	1.773.000						0	0	1.773.000	0	1.773.000			
Værestedet i låstrup	U	3.422.000	0	0	0	3.422.000						3.422.000	0	0	0	3.422.000			
Værestedet i Låstrup	I	-6.155.000	0	0	0	-6.155.000						-6.155.000	0	0	0	-6.155.000			
Velkomstcenter mv. i gl. Rådhus, Viborg	U	12.079.000	21.973.000	0	0	34.052.000	-5.000.000		5.000.000			7.079.000	21.973.000	5.000.000	0	34.052.000			
Velkomstcenter mv. i gl. Rådhus, Viborg	I	0	-33.729.000	0	0	-33.729.000						0	-33.729.000	0	0	-33.729.000			
Renovering af Søndre Skoles svømmehal	U	1.028.000	14.392.000	0	0	15.420.000		-4.000.000	4.000.000			1.028.000	10.392.000	4.000.000	0	15.420.000			
	U	40.034.000	71.996.000	38.586.000	0	150.616.000	0	0	0	0	0	40.034.000	71.996.000	38.586.000	0	150.616.000			
	I	-3.030.000	-7.795.000	-40.202.000	0	-51.027.000	0	0	0	0	0	-3.030.000	-7.795.000	-40.202.000	0	-51.027.000			
VVM og anlæg af østlig omfartsvej ved Viborg	U	0	2.778.000	3.258.000	0	6.036.000						0	2.778.000	3.258.000	0	6.036.000			
Ombygning af kommuneveje til modulvogntog	U	85.000	0	0	0	85.000						85.000	0	0	0	85.000			
Arbejder afledt af Trafikplan	U	1.092.000	1.028.000	2.056.000	0	4.176.000						1.092.000	1.028.000	2.056.000	0	4.176.000			
Pulje til forbedring af vejnettet	U	2.723.000	2.733.000	5.360.000	0	10.816.000						2.723.000	2.733.000	5.360.000	0	10.816.000			
Rammebeleb, byfornyelse og boligforbedring	U	524.000	521.000	524.000	0	1.569.000						524.000	521.000	524.000	0	1.569.000			
Pulje cykelstier	U	9.391.000	3.675.000	5.140.000	0	18.206.000						9.391.000	3.675.000	5.140.000	0	18.206.000			
Helhedsplan for Ellekonebakken	U	7.605.000	12.106.000	0	0	19.711.000						7.605.000	12.106.000	0	0	19.711.000			
Ombygning af Salvievej, Engelsborg	U	0	0	2.716.000	0	2.716.000						0	0	2.716.000	0	2.716.000			
Pulje til renovering af fortove	U	0	2.647.000	5.140.000	0	7.787.000						0	2.647.000	5.140.000	0	7.787.000			
Midtby pulje - mindre fysiske tiltag	U	271.000	0	0	0	271.000						271.000	0	0	0	271.000			
Midtby pulje - mindre fysiske tiltag	U	80.000	0	0	0	80.000						80.000	0	0	0	80.000			
Renovering af broer efter udførelse af Generaleftersyn	U	2.140.000	5.140.000	4.112.000	0	11.392.000						2.140.000	5.140.000	4.112.000	0	11.392.000			
Stibro Søndre Ringvej, Viborg	U	0	5.259.000	0	0	5.259.000						0	5.259.000	0	0	5.259.000			
Stibro Søndre Ringvej, Viborg	I	0	-2.585.000	0	0	-2.585.000						0	-2.585.000	0	0	-2.585.000			
Pulje til renovering af fortove 2023-2025	U	2.759.000	0	0	0	2.759.000						2.759.000	0	0	0	2.759.000			
Superstoppestedet på Jernbanegade	I	-3.030.000	0	0	0	-3.030.000						-3.030.000	0	0	0	-3.030.000			
Domkirkeområdet, pladser og byrum	U	12.336.000	31.868.000	10.280.000	0	54.484.000						12.336.000	31.868.000	10.280.000	0	54.484.000			
Domkirkeområdet, pladser og byrum	I	0	0	-40.202.000	0	-40.202.000						0	0	-40.202.000	0	-40.202.000			
Hærvejsprojektet i Viborg Kommune	U	1.028.000	4.241.000	0	0	5.269.000						1.028.000	4.241.000	0	0	5.269.000			
Hærvejsprojektet i Viborg Kommune	I	0	-5.210.000	0	0	-5.210.000						0	-5.210.000	0	0	-5.210.000			

Projekt	U/I	Basisbudget inkl. beslutninger, godkendt af byrådet efter budgetvedtagelsen					Sum	"Tekniske" ændringer (budgetopf. 30.04.2024) og ændringer som følge af budgetforslag for jordforsyningen					Sum	Teknisk ændret budget = basisbudgettet					Sum
		2025	2026	2027	2028	2025		2026	2027	2028	2025	2026		2027	2028				
		(kr.) 2025-priser														(kr.) 2025-priser			
70 Klima- & Miljøudvalget	U	18.622.000	15.381.000	14.318.000	1.300.000	49.621.000	1.336.000	646.000	-1.411.000	-571.000	0	19.958.000	16.027.000	12.907.000	729.000	49.621.000			
	I	-22.893.000	-14.826.000	-8.519.000	-5.007.000	-51.245.000	-117.000	-6.195.000	3.813.000	2.499.000	0	-23.010.000	-21.021.000	-4.706.000	-2.508.000	-51.245.000			
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter - ramme	I	-47.000	-9.000	-245.000	9.493.000	9.192.000					0	-47.000	-9.000	-245.000	9.493.000	9.192.000			
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter - ramme	U	103.000	174.000	535.000	0	812.000					0	103.000	174.000	535.000	0	812.000			
Statslig finansierede vand- og naturprojekter 2020	U	400.000	3.129.000	0	0	3.529.000	70.000	-70.000			0	470.000	3.059.000	0	0	3.529.000			
Statslig finansierede vand- og naturprojekter 2020	I	-2.884.000	-3.658.000	0	0	-6.542.000	0	0			0	-2.884.000	-3.658.000	0	0	-6.542.000			
Pulje til beskyttelse af drikkevand og udvikling af rekreative muligheder - ra	U	268.000	631.000	332.000	0	1.231.000					0	268.000	631.000	332.000	0	1.231.000			
Grundvandsskoven ved Bjerringbro	U	0	56.000	308.000	0	364.000					0	0	56.000	308.000	0	364.000			
Udtagning af lavbundsarealer og naturgenopretning bl.a. Nørreådal	U	736.000	500.000	0	0	1.236.000					0	736.000	500.000	0	0	1.236.000			
Pulje til grøn omstilling	U	273.000	254.000	384.000	0	911.000					0	273.000	254.000	384.000	0	911.000			
Pulje til beskyttelse af drikkevand og udvikling af rekreative muligheder 202	U	50.000	50.000	0	0	100.000					0	50.000	50.000	0	0	100.000			
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2021	I	-7.971.000	-7.748.000	0	0	-15.719.000	-251.000	251.000			0	-8.222.000	-7.497.000	0	0	-15.719.000			
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2021	U	5.733.000	2.252.000	0	0	7.985.000	252.000	-252.000			0	5.985.000	2.000.000	0	0	7.985.000			
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2022	I	-9.484.000	-1.389.000	-3.409.000	0	-14.282.000	751.000	-3.952.000	3.201.000		0	-8.733.000	-5.341.000	-208.000	0	-14.282.000			
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2022	U	5.367.000	44.000	0	0	5.411.000	-32.000	32.000			0	5.335.000	76.000	0	0	5.411.000			
Indsatsplan for klimatilpasning - Ramme	U	643.000	1.028.000	759.000	0	2.430.000					0	643.000	1.028.000	759.000	0	2.430.000			
Samarbejdsaftale med AU Foulum om grøn omstilling af arealanvendelse	U	266.000	0	0	0	266.000					0	266.000	0	0	0	266.000			
Forbedring af vandkvaliteten i Hjarbæk Fjord og Viborg-søerne	U	0	2.087.000	0	0	2.087.000					0	0	2.087.000	0	0	2.087.000			
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2023	U	2.315.000	690.000	0	0	3.005.000	-663.000	0	663.000		0	1.652.000	690.000	663.000	0	3.005.000			
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2023	I	-2.507.000	-1.516.000	-1.253.000	0	-5.276.000	0				0	-2.507.000	-1.516.000	-1.253.000	0	-5.276.000			
Vildere Viborg 2023-26	U	257.000	257.000	0	0	514.000					0	257.000	257.000	0	0	514.000			
Klimaskov kombineret med drikkevandsbeskyttelse	U	0	514.000	0	0	514.000					0	0	514.000	0	0	514.000			
Etablering af klimaskov samtænkt med drikkevandsbeskyttelse	U	539.000	0	0	0	539.000					0	539.000	0	0	0	539.000			
Strategisk Energiplanlægning	U	250.000	0	0	0	250.000					0	250.000	0	0	0	250.000			
Borgerinddragelse - inspirationsforum, Ungeklumaråd m.fl.	U	53.000	151.000	0	0	204.000					0	53.000	151.000	0	0	204.000			
Statsligt finansierede vand og naturprojekter 2024	U	1.369.000	3.564.000	12.000.000	1.300.000	18.233.000	1.709.000	936.000	-2.074.000	-571.000	0	3.078.000	4.500.000	9.926.000	729.000	18.233.000			
Statsligt finansierede vand og naturprojekter 2024	I	0	-506.000	-3.612.000	-14.500.000	-18.618.000	-617.000	-2.494.000	612.000	2.499.000	0	-617.000	-3.000.000	-3.000.000	-12.001.000	-18.618.000			
75 Landdistriktsudvalget	U	12.421.000	5.140.000	9.259.000	0	26.820.000	0	3.000.000	-3.000.000	0	0	12.421.000	8.140.000	6.259.000	0	26.820.000			
	I	-2.941.000	0	-4.119.000	0	-7.060.000	0	0	0	0	0	-2.941.000	0	-4.119.000	0	-7.060.000			
Områdeformelse Fjordklyngen	I	-1.005.000	0	0	0	-1.005.000					0	-1.005.000	0	0	0	-1.005.000			
Områdeformelse Mønsted	U	1.654.000	0	0	0	1.654.000					0	1.654.000	0	0	0	1.654.000			
Områdeformelse Mønsted	I	-1.462.000	0	0	0	-1.462.000					0	-1.462.000	0	0	0	-1.462.000			
Udvikling i mindre byer og landdistrikter	U	2.619.000	1.140.000	9.259.000	0	13.018.000	1.500.000	1.500.000	-3.000.000		0	4.119.000	2.640.000	6.259.000	0	13.018.000			
Udviklingsprojekter i mindre byer og landdistrikter 2023	U	1.683.000	0	0	0	1.683.000					0	1.683.000	0	0	0	1.683.000			
Forsamlingshuse - Anlægspulje herunder Bruunshåb, Karup og Knuden	U	1.900.000	0	0	0	1.900.000					0	1.900.000	0	0	0	1.900.000			
Pulje til realisering af udviklingsplaner og andre mindre projekter 2021	U	1.400.000	0	0	0	1.400.000					0	1.400.000	0	0	0	1.400.000			
Realiseringsplan for Hjarbæk	U	-1.677.000	0	0	0	-1.677.000					0	-1.677.000	0	0	0	-1.677.000			
Realiseringsplan Løvel	U	581.000	0	0	0	581.000					0	581.000	0	0	0	581.000			
Områdeformelse i Løgstrup	U	2.061.000	2.500.000	0	0	4.561.000					0	2.061.000	2.500.000	0	0	4.561.000			
Områdeformelse i Løgstrup	I	0	0	-2.619.000	0	-2.619.000					0	0	0	-2.619.000	0	-2.619.000			
Realiseringsplan Ravnstrup	U	1.500.000	0	0	0	1.500.000	-1.500.000	1.500.000			0	0	1.500.000	0	0	1.500.000			
Områdeformelse Tange	U	700.000	1.500.000	0	0	2.200.000					0	700.000	1.500.000	0	0	2.200.000			
Områdeformelse Tange	I	0	0	-1.500.000	0	-1.500.000					0	0	0	-1.500.000	0	-1.500.000			
Nedrivning og renovering 2024	I	-474.000	0	0	0	-474.000					0	-474.000	0	0	0	-474.000			

Projekt	U/I	Basisbudget inkl. beslutninger, godkendt af byrådet efter budgetvedtagelsen					"Tekniske" ændringer (budgetopf. 30.04.2024) og ændringer som følge af budgetforslag for jordforsyningen					Teknisk ændret budget = basisbudgettet				
						Sum					Sum					Sum
		2025	2026	2027	2028		2025	2026	2027	2028		2025	2026	2027	2028	
		(kr.) 2025-priser					(kr.) 2025-priser					(kr.) 2025-priser				
SUM skattefinansieret	U	343.568.000	303.880.000	164.189.000	22.374.000	834.011.000	-50.664.000	17.646.000	33.589.000	-571.000	0	292.904.000	321.526.000	197.778.000	21.803.000	834.011.000
	I	-41.903.000	-56.350.000	-52.840.000	-5.007.000	-156.100.000	-117.000	-6.195.000	3.813.000	2.499.000	0	-42.020.000	-62.545.000	-49.027.000	-2.508.000	-156.100.000
	N	301.665.000	247.530.000	111.349.000	17.367.000	677.911.000	-50.781.000	11.451.000	37.402.000	1.928.000	0	250.884.000	258.981.000	148.751.000	19.295.000	677.911.000
Jordforsyning	U	63.565.000	63.435.000	86.467.000	0	213.467.000	-40.901.000	-31.145.000	-10.648.000	52.650.000	-30.044.000	22.664.000	32.290.000	75.819.000	52.650.000	183.423.000
	I	-53.778.000	-44.343.000	-70.551.000	0	-168.672.000	27.576.000	-3.657.000	22.551.000	-48.000.000	-1.530.000	-26.202.000	-48.000.000	-48.000.000	-48.000.000	-170.202.000
Nye jordkøb	U	7.649.000	44.366.000	43.856.000	0	95.871.000	-4.149.000	-44.366.000	-3.856.000	9.000.000	-43.371.000	3.500.000	0	40.000.000	9.000.000	52.500.000
Salg af grunde - Boligformål	I	-46.335.000	-39.102.000	-65.309.000	0	-150.746.000	22.335.000	-8.898.000	17.309.000	-48.000.000	-17.254.000	-24.000.000	-48.000.000	-48.000.000	-48.000.000	-168.000.000
Salg af grunde - Erhvervsformål	I	-5.241.000	-5.241.000	-5.242.000	0	-15.724.000	5.241.000	5.241.000	5.242.000	0	15.724.000	0	0	0	0	0
Byggemodning - Boliggrunde	U	42.783.000	19.069.000	42.611.000	0	104.463.000	-32.783.000	13.221.000	-10.761.000	43.650.000	13.327.000	10.000.000	32.290.000	31.850.000	43.650.000	117.790.000
Byggemodning - Erhvervsgrunde	U	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bag Højen, Møldrup	U	400.000	0	0	0	400.000	0	0	0	0	0	400.000	0	0	0	400.000
Arnbjerg (2. etape)	U	1.500.000	0	0	0	1.500.000	-1.500.000	0	1.500.000	0	0	0	0	1.500.000	0	1.500.000
Arnbjerg (3. etape)	U	1.400.000	0	0	0	1.400.000	-1.400.000	0	1.400.000	0	0	0	0	1.400.000	0	1.400.000
Tapdrup, LP567 - rundkørsel	I	-485.000	0	0	0	-485.000	0	0	0	0	0	-485.000	0	0	0	-485.000
Tapdrup, LP567 - rundkørsel	U	616.000	0	0	0	616.000	0	0	0	0	0	616.000	0	0	0	616.000
Tapdrup, LP567 - Taphede Alle	I	-1.717.000	0	0	0	-1.717.000	0	0	0	0	0	-1.717.000	0	0	0	-1.717.000
Tapdrup, LP567 - Taphede Alle	U	2.523.000	0	0	0	2.523.000	0	0	0	0	0	2.523.000	0	0	0	2.523.000
Arnbjerg 4. etape, Lp.	U	569.000	0	0	0	569.000	-569.000	0	569.000	0	0	0	0	569.000	0	569.000
Kabbelejevej/Skovvang, Viborg	U	2.000.000	0	0	0	2.000.000	0	0	0	0	0	2.000.000	0	0	0	2.000.000
Bakkevej, Stoholm	U	875.000	0	0	0	875.000	0	0	0	0	0	875.000	0	0	0	875.000
Fælledparken, Vejrumbro	U	500.000	0	0	0	500.000	0	0	0	0	0	500.000	0	0	0	500.000
Herredsvejen, Bjerregrav	U	2.250.000	0	0	0	2.250.000	0	0	0	0	0	2.250.000	0	0	0	2.250.000
Kirkebælkvej 128, Lp. 147B-T1	U	500.000	0	0	0	500.000	-500.000	0	500.000	0	0	0	0	500.000	0	500.000
Forsyningsområdet	U	42.289.000	20.560.000	10.280.000	0	73.129.000	0	0	0	0	0	42.289.000	20.560.000	10.280.000	0	73.129.000
	I	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Revas - Renovering af omlastestation	U	33.283.000	0	0	0	33.283.000	0	0	0	0	0	33.283.000	0	0	0	33.283.000
Farligt affald ved fællesløsninger	U	8.884.000	0	0	0	8.884.000	0	0	0	0	0	8.884.000	0	0	0	8.884.000
Revas - Slutafdækning af deponiet	U	122.000	0	0	0	122.000	0	0	0	0	0	122.000	0	0	0	122.000
Pulje anlæg	U	0	20.560.000	10.280.000	0	30.840.000	0	0	0	0	0	0	20.560.000	10.280.000	0	30.840.000
TOTAL SKATTEFINANSIERET, JORDFORSYNING OG FORSYNING	U	449.422.000	387.875.000	260.936.000	22.374.000	1.120.607.000	-91.565.000	-13.499.000	22.941.000	52.079.000	-30.044.000	357.857.000	374.376.000	283.877.000	74.453.000	1.090.563.000
	I	-95.681.000	-100.693.000	-123.391.000	-5.007.000	-324.772.000	27.459.000	-9.852.000	26.364.000	-45.501.000	-1.530.000	-68.222.000	-110.545.000	-97.027.000	-50.508.000	-326.302.000
	N	353.741.000	287.182.000	137.545.000	17.367.000	795.835.000	-64.106.000	-23.351.000	49.305.000	6.578.000	-31.574.000	289.635.000	263.831.000	186.850.000	23.945.000	764.261.000

Notat

Sekretariat

Dato: 30. maj 2024

Sagsbehandler: vpletho

Forslag til omprioriteringer i Børn & Unge fra budget 2025 og frem

I dette notat fremlægges forslag til konkrete omprioriteringer i Børn & Unge til brug for politisk behandling. Nogle af forslagene har tidligere været fremsat i forbindelse med den politiske behandling af budget 2024 og senest på Børne- og Ungdomsudvalgets møde den 28. februar 2024. Andre er nye og kun kort præsenteret på et temamøde i Børne- og Ungdomsudvalget den 2. maj 2024 i forbindelse med udvalgets drøftelse af økonomien på skoleområdet.

For supplerende beskrivelser af de tidligere fremsatte forslag henvises til Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 21. juni 2023, sag nr. 2.

I nærværende notat gives en kort beskrivelse af de forskellige forslag med udgangspunkt i TEK-trekanten, som forholder sig til medarbejdertrivsel, effekt (økonomisk) og kvalitet.

Oversigt over tidligere, men ikke vedtagne, fremsatte ifm. budget 2024

Priserne er i nedenstående fremskrevet til 2025 niveau.

- Øget forældrebetaling til SFO med 10% (3,4 mio. kr.)
- Øget forældrebetaling til fritidsområderne: SFO-klub og fritidsklub (0,775 – 3 mio. kr.)
- Nedlæggelse af læsecenter (3 mio. kr.)
- Reduktion af kompetenceudviklingspuljen på skoleområdet med 30% fra 2025 og frem (0,9 mio. kr.)
- Grønne Sammen (1 mio. kr. i 2025)

Herudover fremsætter forvaltningen følgende yderligere forslag:

- Reduktion af Naturskolen (Afsat budget i 2025: 3 mio. kr.)
- Reduktion i SFO-klubber/klubber (Afsat budget i 2025: 33,4 mio. kr.)
- Besparelser på Ungdomsskolen
- Reduktion af ressourcer i Forebyggelsesteamet (Afsat budget i 2025: 5,2 mio. kr.)
- Reduktion af KLC (Afsat budget i 2025 inkl. transportpulje: 3,5 mio. kr.)

Øget forældrebetaling til SFO med 10%

Taksten hæves med 10%, hvilket giver en øget indtægt på 3,4 mio. kr. og der kan således ske en omprioritering af skoleområdet budget for samme beløb. En stigning i taksterne vil medføre øgede udgifter til søskendetilskud og fripladser, hvorfor det samlede reduktionspotentiale er medtaget som et nettobeløb og beregnet ud fra uændrede antal børn tilmeldt SFO.

Takst forældrebetaling 2024 for en heldagsplads er 2000 kr. pr. md. Med den generelle fremskrivning + en stigning på 10% vil taksten for en heldagsplads i 2025 blive 2.287 kr. pr. md. Der er ikke lavet vurderinger på, hvorvidt en stigning i taksten vil medføre en mindre tilslutning til SFO.

Trivsel

En stigning i forældretaksten vil ikke have nogen indflydelse på medarbejderne i SFO.

Effekt

Stigningen vil give en merindtægt på 3,4 mio. kr., som ved et uændret samlet budget SFO'erne vil kunne bruges på omprioriteringer på skoleområdet.

Kvalitet

Kvaliteten for børnene vil være uændret.

Øget forældrebetaling til fritidsområderne: SFO-klub og fritidsklub

Klubtilbuddene i Viborg Kommune er i dag oprettet efter dagtilbudsloven og der opkræves maksimal forældretakst. Ved en omlægning til et lovgrundlag (Folkeskoleloven eller Ungdomsskoleloven) vil forældretaksten være lokalt reguleret, og det vil derfor være muligt at indføre en stigning i forældrebetaling. I 2014 blev politikområde Klubber lagt sammen med politikområde Skoler. Det samlede budget til klubområdet har siden 2014 kørt som et særskilt budgetområde under politikområde Skoler og klubber, bl.a. for at overholde Indenrigsministeriets konteringsregler. Budgetrammen udgør i 2025 netto 33,4 mio. kr. Der demografireguleres ikke på klubområdet. I forbindelse med budgetlægningen bliver budgettet korrigeret for centrale udgifter/indtægter som f.eks. forældrebetaling og fripladser. I 2024 er der herefter et samlet decentralt budget på 37,7 mio. kr.

Da det vil fordrer en ændring af lovgrundlaget, så kan der formentlig først regnes med fuld gennemslagskraft fra 2026 og frem. I budgetforslaget til budget 2024 blev der regnet med en samlet indtægtsstigning på 1 mio. kr., men da taksten ved et andet hjemmelsgrundlag fastsættes lokalt, er der i princippet ikke en øvre grænse. Der er på den baggrund udarbejdet følgende spænd på en stigning i forældretaksten:

SFO-klub		
Stigning på 10%		
Forældretakst	2024	2025
	353	367
Stigning 10%		37
Ny takst		404
Merindtægt		-176.042

Fritidsklubber		
Stigning på 10%		
Forældretakst	2024	2025
	375	390
Stigning 10%		39
Ny takst		429
Merindtægt		-589.358

I alt

-765.400

SFO-klub		
Stigning på 13% (1 mio. kr.)		
Forældretakst	2024	2025
	353	367
Stigning 13%		48
Ny takst		415
Merindtægt		-228.855

Fritidsklubber		
Stigning på 13% (1 mio. kr.)		
Forældretakst	2024	2025
	375	390
Stigning 13%		51
Ny takst		441
Merindtægt		-766.165

-995.020

SFO-klub		
Stigning på 40% (3 mio. kr.)		
Forældretakst	2024	2025
	353	367
Stigning 40%		147
Ny takst		514
Merindtægt		-704.168

Fritidsklubber		
Stigning på 40% (3 mio. kr.)		
Forældretakst	2024	2025
	375	390
Stigning 40%		156
Ny takst		546
Merindtægt		-2.357.432

-3.061.600

Trivsel

En stigning i forældretaksten vil ikke have nogen indflydelse på medarbejderne i SFO-klubberne og fritidsklubberne.

Effekt

Stigningen vil give en merindtægt i spændet 0,7-3,0 mio. kr., som ved et uændret samlet budget SFO-klubberne og fritidsklubberne vil kunne bruges på omprioriteringer på skoleområdet.

Kvalitet

Kvaliteten for børnene vil være uændret, men forældrene vil opleve en takststigning.

Nedlæggelse af læsecenter

Alle skoler har en læsevejleder og en ordblindvejleder med særlig viden om læsevanskeligheder og som kan understøtte børn med ordblindhed. Herudover har Viborg Kommune et Læsecenter, der ligger på Houlkær Skole, og som er en del af skolernes tilbud til ordblinde elever. Læsecenteret tilbyder et særligt intensivt undervisningstilbud til ordblinde elever, hvor der undervises i kompenserende og kvalificerende strategier i et samarbejde med hjemskolen. Der har de seneste år været fokus på kompetenceudvikling af læsevejledere og ordblindvejledere med henblik på, at børnene kan understøttes og lære i den vante kontekst, og så indsatsen i højere grad er forankret på hjemskolen og der

kan sikres kontinuitet for det enkelte barn. Med forslaget nedlægges den centraliserede indsats.

Trivsel

For medarbejderne på Læsecenteret vil det medføre enten afskedigelse eller omplacering til andre funktioner. Henset til, at der allerede er opbygget kapacitet lokalt vil medarbejdere på folkeskolerne skulle fortsætte de lokale aktiviteter.

Effekt

Der er i 2025 budgetteret med 3 mio. kr. til Læsecenteret.

Kvalitet

Centraliseret midlertidigt tilbud for børn med ordblindhed nedlægges, men den specialiserede viden søges i videst muligt omfang bevaret i Viborg Kommune og brugt på tværs af skolefællesskaberne.

Reduktion af kompetenceudviklingspuljen på skoleområdet med 30% og frem

Der er fra 2025 og frem afsat 3,1 mio. kr. til kompetenceudvikling på skoleområdet. En 30% besparelse vil svare til 930.000 kr.

De afsatte kompetencemidler dækker alene kursusudgifterne. Konkret betyder det, at skoler og dagtilbuddene selv skal dække vikarudgifter ind ifm. kompetenceforløb, hvilket i en kommende situation med arbejdskraft mangel og færre ressourcer kan betyde, at det kan være svært at få brugt det fulde beløb af de afsatte midler. Det foreslås på den baggrund, at kompetenceudviklingspuljerne reduceres med 30%. Der er i 2025 disponeret med godt 0,5 mio. kr. til Makerspace og knap 200.000 kr. i 2026.

Byrådet vedtog ifm. budget 2024 at reducere kompetenceudviklingspuljen i 2024.

Trivsel

Såfremt der bespares yderligere end ovenstående på kompetenceudvikling, kan der på sigt komme en udfordring ift. fastholdelse af medarbejdere og i at kompetenceniveau bevares.

Effekt

Der er fra 2025 og frem afsat 3,1 mio. kr. til kompetenceudvikling på skoleområdet. En 30% besparelse vil svare til 930.000 kr.

Kvalitet

Der vil ikke umiddelbart være konsekvenser for borgerne ift. det nuværende niveau, henset til at kompetenceudviklingspuljerne ikke har været fuldt brugt de seneste år.

Grønne Sammen

Grønne Sammen, læringsdelen, er en fælles indsats, hvor alle ca. 14.000 børn og unge i kommunens dag- og skoletilbud i uge 36 og 37 sammen har fokus på klima, grøn omstilling og bæredygtighed. Dette sker gennem både lokalt tilrettelagt aktiviteter, fælles aktiviteter og læringsforløb i samarbejde med eksterne

samarbejdspartnere. Det er en organisatorisk indsats, der er med til at skabe sammenhæng og relationer på tværs af både børn og voksne gennem læring inden for et vigtigt samfundstema.

Byrådet vedtog i forbindelse med budget 2024, at læringsdelen alene skulle fortsætte til og med 2025.

Trivsel

Der vil ikke være ændringer i medarbejdernes trivsel ift. den beslutning, der allerede er truffet fra 2026 og frem.

Effekt

En éngangsomprioritering 1 mio. kr. afsat til Grønne Sammen i 2025.

Kvalitet

Indsatsen nedlægges et år forud for ellers planlagt.

Reduktion af Naturskolen (Afsat budget i 2025: 3 mio. kr.)

Naturskolen i Viborg Kommune tilbyder natur-og kulturformidling primært til dagtilbud og skoler i Viborg Kommune, men også til mange andre grupper. Naturskolen naturvejleder indenfor næsten alle fag og emner indenfor dagtilbud og skole.

Skoleklasser og børnehavegrupper kan booke aktiviteter med naturvejledere op til 3 gange i løbet af skoleåret. Klasser fra specialtilbud kan booke op til 4 gange hvert halvår. Forløbene er gratis for kommunale skoler og institutioner. Der udbydes pr. maj 2024 knap godt 80 forskellige forløb til skoler og dagtilbud. Herudover indgår Naturskolen også i et samarbejde om et særligt tilrettelagt forløb for nogle elever fra Rindsholmsvej.

Reduktion i SFO-klubber/klubber (Afsat budget i 2025: 33,4 mio. kr.)

Viborg Kommune har to forskellige klubtilbud til børn, der går i 4., 5., 6. eller 7. klasse. Viborg Kommune tilbyder enten SFO Klub eller Fritidsklub. Hvilket tilbud et barn kan få, afhænger af hvilken skole barnet er tilknyttet. I Viborg Kommune er der 9 fritidsklubber og 13 SFO-klubber

Den enkelte kommune har ansvaret for, at der er et vist udbud af varierede fritidstilbud og andre socialpædagogiske klubtilbud til de større børn og unge i kommunen. Det betyder, at der i alle kommuner skal være fritidstilbud, der samlet set retter sig mod alle større børn og unge - inklusive de svage og udsatte grupper. Klubtilbud kan derfor også være tilbud, der retter sig mod større børn og unge med behov for støtte. Kommunalbestyrelsen kan opfylde sin opgave ved selv at oprette klubtilbud ved at indgå samarbejde med private foreninger eller ved at lade private etablere klubtilbud med offentligt tilskud.

Viborg Kommune er således ikke forpligtiget til at have det nuværende antal SFO-klubber/Klubber. Det er dermed muligt at reducere antallet af tilbud.

Besparelser på Ungdomsskolen

Ungdomsskolen rummer mange forskelligartede tilbud og indgår i forskellige projekter. Ungdomsskolens budget udgør i 2024 41,7 mio. kr.

Reduktion af ressourcer i Forebyggelsesteamet (Afsat budget i 2025: 5,2 mio. kr.)

Forebyggelsesteamet er forankret på Ungdomsskolen og arbejder med tiltag inden for SSP, frivillighed, fritidsvejledning og fritidsjob. Forebyggelsesteamet arbejder sammen på tværs af dagtilbud, skoler, direktørområder internt i kommunen, erhvervsliv, foreningsliv og boligforeningerne og bidrager ind i mange tværgående projekter og indsatser.

Viborg Kommune er forpligtiget til at afsætte ressourcer til SSP-opgaven.

Nedlæggelse eller reduktion af KLC (Afsat budget i 2025: 3,5 mio. kr.)

KLC Viborg har til formål at samle og formidle en lang række tilbud fra eksterne læringsmiljøer for børn og unge fra 0-18 år i skole- og dagtilbudstid. Med KLC Viborg ønsker Viborg Kommune at understøtte den åbne skole og dagtilbud.

Visionen er, at have Danmarks bedste åbne skole og dagtilbud. Denne vision kommer til udtryk i Det Fælles Fundament.

KLC Viborg drives og udvikles i Børn og Unge i tæt samarbejde med andre forvaltninger i kommunen og er som sådan et godt eksempel på det gode, tværgående samarbejde omkring børn og unge, praksisnær læring og kulturelle oplevelser. KLC Viborg står for Kulturelt LæringsCenter.

KLC Viborg har først og fremmest tre hovedopgaver:

- At give lærere og pædagoger et overblik over de eksisterende læringsforløb.
- At udvikle nye, praksisnære læringsforløb i samarbejde med kultur- og naturinstitutioner, foreninger og virksomheder samt lærere og pædagoger.
- At understøtte skolernes arbejde med den åbne skole samt at understøtte dagtilbud i arbejdet med læreplanstemaer med inddragelse af eksterne læringsmiljøer.

Der er pr. maj 2024: 74 læringsforløb til dagtilbud og 418 forløb til grundskolen og 21 forløb til ungdomsuddannelserne. Dagtilbud og skoler kan søge en transportpulje, så der for den enkelte institution/skole ikke er udgifter forbundet med deltagelse i læringsforløbene i regi af KLC.

Udtalelse fra medarbejdersiden i Skole-MED:

For så vidt angår de nye af forvaltningen fremsendte omprioriteringsforslag må vi på medarbejdersiden i Skole-MED med vores faglighed in mente helt generelt anføre, at alle forslag får negativ betydning for kvaliteten i skoletilbuddet og/eller for medarbejdernes arbejdsmiljø, idet det vil gå ud over muligheden for iværksætte de nødvendige tidlige, forebyggende tiltag ift. elevernes trivsel og læring.

Øget forældrebetaling til klub og SFO kan komme til at betyde, at færre børn vil gøre brug af disse, og da begge tilbud har stor værdi ift. fællesskab og forebyggelse, er det medarbejdersidens opfattelse, at det kan have stor negativ betydning, hvis de elever, der har størst behov for tilbuddet, vælger det fra.

Derudover frembringer Skole-MED endnu en gang forslaget om at nedlægge eliteklasserne på Nordre Skole – dels fordi det udhuler de med elever bidragende skolars økonomi (pga. manglende elevtildeling). Derudover tilhører eleverne i eliteklasserne ofte et mere resursestærkt segment af elever, som er vigtige som en del af kitteret i de klasser, de forlader. På den måde ser vi, at eliteklasserne får en negativ indvirkning på de skoler og klasser, som de forlader -både økonomisk, fagligt og socialt.

Notat om økonomi på skoleområdet

Supplerende notat vedr. økonomien på skoleområdet bestilt af borgmesteren til brug for baggrund til Børne- og Ungdomsudvalgets drøftelser af budget 2025.

Børne- og Ungdomsudvalget har senest på udvalgsmøde den 6. juni 2025 sag nr. 6 og 7 drøftet den fremadrettede økonomiske situation på skoleområde samt baggrunde herfor. En nærmere beskrivelse heraf findes som bilag til de to sager.

Udfordringen

Skoleområdet er blevet kompenseret med merbevillinger fra Byrådet, senest i begyndelsen af 2024 med 5 mio. kr., men samlet set har det ikke kunne opveje konsekvenserne af den faldende demografi, det næsten uændrede antal klasser og stigningen i de centrale udgifter til bl.a. det specialiserede område, kørsel, tilskud til privatskoler og mellemkommunale betalinger.

Skoleområdet har således i første halvår af 2024 måtte lave en tilpasning af udgifterne med henblik på at få budgettet i balance i 2024. På den baggrund er der nedlagt 73 stillinger i 2024 og yderligere 10 i 2025, hvilket får betydning for skolernes inklusionsarbejde som f.eks. to-personersordninger og medarbejders deltagelse i aktiviteter, der ikke er direkte relateret til undervisningen. Skolerne har herudover skåret ned på deres aktivitetsbudgetter ift. f.eks.:

- kompetenceudvikling mv.
- skolefester
- lejrskoler
- Aktiviteter uden for skolen

Af sag om budgetopfølgning 2024 behandlet på Børne- og Ungdomsudvalgets møde den 6. juni 2024, sag nr. 6, fremgår det, at skoleområdet i 2024 forventer et merforbrug på 15,3 mio. kr., som overføres til 2025. Merbevillingen på 5 mio. kr. er indeholdt i det forventede merforbrug på 15,3 mio. kr.

Af samme sag fremgår der et forslag om, at der laves en budgetoverførsel på 6 mio. kr. fra dagtilbudsområdet til skoleområdets centrale konto. Derved bliver det forventede merforbrug på skoleområdet i 2024 9,3 mio. kr. som forventes overført til 2025.

Nedlæggelsen af stillinger slår igennem med fuld effekt i 2025, hvor beregningerne viser en reduktion i løn på 35 mio. kr.

Med **et uændret budget** for skoleområdet i 2025 er budgettet bragt i balance med de i 2024 iværksatte initiativer og det aktuelle kvalitetsniveau. En forudsætning herfor er, at byrådet beslutter ikke at demografiregulere skoleområdet for det faldende børnetal, så længe der ikke sker et tilsvarende fald i antallet af klasser og at skoleområdet undtages for en andel af de 20 mio. kr., der skal findes som følge af arbejdet med produktivitetsforbedringer.

Dog viser klassetalsprognosen for 2025, at der i forhold til 2024 forventes yderligere 3-4 klasser a ca. 800.000 kr.

Efter 2025

En fremskrivning af udviklingen i demografireguleringen sammenholdt med fald i tildeling pr. klasse til skolerne i perioden 2025-2035 viser en ubalance på 56,5 mio. kr. i 2030 og 65,8 mio. kr. i 2035.

Uens decentrale konsekvenser

På trods af, at skolernes økonomi med et uændret budget for 2025 er i balance med det nuværende kvalitetsniveau, så har det vist sig, at de enkelte skoler rammes forskelligt på deres økonomi med den nuværende tildelingsmodel.

I modellen kompenseres skoler med store klasser og en lav socioøkonomi med det restbeløb, der foreligger, når der er fordelt til:

- basisudgifter (én underviser pr. klasse)
- øvrige basisudgifter (bl.a. ledelse, administration, inventar, IT, rengøring)
- medfinansiering af specialundervisning (135.000 kr. pr. elev)
- Særtildelinger til udvalgte skoler f.eks. til varetagelse af fælles tværgående funktioner

Restbeløbet skal anvendes til tildeling af ekstra personale og fordeles efter:

1) Den socioøkonomiske elevsammensætning (70% af restbeløbet)

Denne socioøkonomiske nøgle er udledt af de statistiske beregninger, der ligger bag specialundervisningsnøglen, men modsat specialundervisningsnøglen gives der ikke forskellig vægt til elever på forskellige klassetrin. Den socioøkonomiske tildeling har til formål at sikre ekstra ressourcer til forebyggende inklusionsindsatser på skoler med en relativt svag socioøkonomisk elevsammensætning. Skoler med en stærk socioøkonomisk elevsammensætning modtager dog også midler fra den socioøkonomiske tildeling, blot et mindre beløb pr. elev.

2) Antallet af elever i store klasser (30% af restbeløbet)

Tildeling til tolærerordninger i store klasser De resterende 30 pct. af restbudgettet fordeles i grundindretningen ud til skolerne på baggrund af deres antal elever udover 20 i de enkelte klasser. To klasser med 25 elever tæller i den forbindelse som 10 elever, mens to klasser med 20 elever tæller som 0 elever. Tildelingen har til formål at sikre ekstra ressourcer til tolærerordninger på skoler med mange store klasser. En skole, hvor alle klasser har 20 eller færre elever, vil ikke modtage midler fra denne tildeling.

Ved tildelingsmodellens vedtagelse i 2023 var der anvendt regnskabstal for 2022, hvor restbeløbet udgjorde 41 mio. kr. til fordeling efter ovenstående. Grundet stigende udgifter på det centrale skoleområde til bl.a. specialiserede tilbud og befordring udgjorde restbudgettet til omfordeling i 2024 13 mio. kr.

Konkret betyder det, at de skoler med store klasser og forholdsvis mange elever med en lav socioøkonomisk baggrund alt andet lige er blevet reduceret forholdsmæssigt meget ift. andre skoler.

Hertil kommer endvidere skoler, der har en højere segregeringsgrad end det gennemsnitligt forventet.

Faldende børnetal og styrket kvalitetsniveau

Såfremt der ønskes ændringer af det nuværende kvalitetsniveau for folkeskolerne er der følgende muligheder for henholdsvis interne omprioriteringer og strukturelle ændringer:

Forslag til omprioriteringer på skoleområdet

Med henblik på at øge den decentrale ramme er Børne- og Ungdomsudvalget ved møde den 6. juni 2024 blevet forelagt følgende forslag til omprioriteringer inden for skoleområdet:

- Nedlæggelse af læsecenter (3 mio. kr.)
- Reduktion af kompetenceudviklingspuljen på skoleområdet med 30% fra 2025 og frem (0,9 mio. kr.)
- Grønne Sammen (1 mio. kr. i 2025)
- Reduktion af Naturskolen
- Reduktion i SFO-klubber/klubber
- Besparelser på Ungdomsskolen
- Reduktion af ressourcer i Forebyggelsesteamet
- Reduktion af KLC

En nærmere beskrivelse af omprioriteringsforslagene var vedlagt punktets behandling som [bilag 2](#).

Subsidiært foreslog forvaltningen, at der kan kigges på tværs af politikområder ift. flytning af budget fra f.eks. dagtilbudsområdet, sundhedsplejen eller konto 6.

Yderligere forslag til styrkelse af skolernes decentrale ramme til brug for budgetforhandlingerne for 2025

- **Reduktion af antallet af klasser** via ændringer i skolestrukturen:
 - Lukning af matrikler
 - Sammenlægning af skoler
 - Sammenlægning af overbygninger
 - Lukning af SFO-klubber
- **Ændringer i forudsætningerne i basistildelingen** i tildelingsmodellen
Gennemsnitsudgiften til én underviser i hver klasse, afhænger af følgende forhold:
 - Minimumstimetallet på hvert klassetrin, fraregnet pauser
 - Det antal undervisningstimer, som et underviserårsværk gennemsnitligt forventes at levere i Viborg Kommune i hhv. fagopdelt og understøttende undervisning
 - Forholdet mellem lærere og pædagoger i den understøttende undervisning
 - Viborgs gennemsnitslønninger for lærere og pædagoger
 - Omfanget af vikarudgifter
- **Investerings tiltag og/eller tilførsel af yderligere midler**